

Generaldirektören

m.remissvar@regeringskansliet.se
m.klimatenheten@regeringskansliet.se
julien.morel@regeringskansliet.se

2022-09-02

2022/1422

REMISSVAR

Remissvar för SvK 2022/1422, Kommissionens förslag på reviderad f-gasförordning, med ärendenummer: M2022/00983

Svenska kraftnät har tagit del av EU-direktivet om ändring av direktiv 2019/1937 och om upphävande av förordning nr 517/2014. Direktivet berör samtliga verksamheter där fluorerade växthusgaser används eller produceras. Vi ställer oss positiva till direktivets huvudsyfte att minska klimatförändringar, skydda medborgarnas hälsa och välbefinnande från klimat- och miljörelaterade risker och effekter orsakad av fluorerade växthusgaser och bidra till den långsiktiga visionen för ett klimatneutralt Europa år 2050.

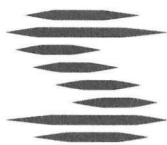
Trenden med övergång till alternativa fluorerade växthusgaser med lägre GWP (global uppvärmningsfaktor) har under en längre tid utvecklats inom installationer så som luftkonditionering och värmepumpar inom kommersiella bruk. Svenska kraftnät använder den fluorerade växthusgasen SF₆ i flera tillämpningsområden inom infrastruktur för elproduktion i Sverige. När det gäller högspänningsapparater på 145 kV och högre har den tekniska utvecklingen avseende ersättningsalternativ för SF₆ inte kommit lika långt.

Svenska kraftnät har i kommunikation med ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators), en organisation där 43 stamnätsföretag från 36 länder i Europa är medlemmar, även mottagit deras uttalande i frågan till kommissionen.

Efter övervägande av möjliga konsekvenser av det nya förslaget och dess påverkan för Svenska kraftnät, samt med hänsyn taget till ENTSO-E:s ståndpunkt¹ i frågan kring SF₆, vill vi lyfta fram följande synpunkter:

- > Sätt rimlig GWP-gräns för högspänningsapparater på 145 kV och högre.
- > Förbättra undantagskriterier som föreslås i Bilaga IV § 2.

¹ ENTSO-E POSITION ON THE F-GAS REGULATION REVIEW: RECASTING REGULATION (EU) NO 517/2014 v. 3, 20 June 2022

- > Tillåt reservdelar för redan installerad SF₆-utrustning och utbyggnad av befintlig SF₆-utrustning.
- > Ta hänsyn till mognadsgraden hos alternativa lösningar och främja inte åtgärder som leder till en mer monopolistisk situation på marknaden.

Nedan utvecklas resonemanget för varje punkt.

Sätt rimlig GWP-gräns för högspänningsapparater på 145 kV och högre

Tillverkarna behöver ett visst tidsintervall samt marknadsperspektiv för att göra de nödvändiga investeringarna i forskning, utveckling och innovation som krävs för att erbjuda en komplett portfölj med SF₆-fria alternativ. Det nya förslaget ses som motstridigt i många aspekter med tidigare EU-aktiviteter som:

- > EU kommissionens rapport C (2020) 6635 final
- > EU LIFE program (LifeGRID)

Utbyggnadstakten och de betydande stamnätsinvesteringar som krävs under de kommande decennierna för genomförandet av energiomställningen i Sverige kommer med stor sannolikhet att bromsas in på grund av brister på alternativ till SF₆ med GWP <10 för högspänningsapparater. Vårt förslag är därför i linje med ENTSO-E:s förslag att GWP-gränsen på <2000 ska behållas som den enda gränsen i Bilaga IV, punkt 23 c) och d) och att den ska gälla gasblandningar och inte individuella gaser som ingår i olika blandningar.

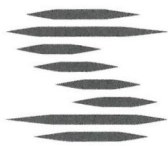
Förbättra undantagskriterier som föreslås i Bilaga IV § 2

De föreslagna kriterierna i direktivet skulle kräva att man gör en analys för alla typer av högspänningsapparater och olika SF₆-alternativ som övervägs i ett projekt. Vidare kan både det valda alternativet, och därmed analysen, kontinuerligt utmanas innan, under och efter projektupphandlingsprocessen. Detta innebär stor risk för försening av slutförandet av alla kommande utbyggnadsprojekt och med detta en försening av energiomställningen i Sverige.

För att undvika ovan stödjer Svenska kraftnät förslaget från ENTSO-E att en mer detaljerad definition av undantagskriterier i Bilaga IV §2 bör tas fram. Föreslagna alternativ till SF₆ måste ha varit i drift i pilotinstallationer, under realistiska förhållanden, i åtminstone 3 år. Dessutom ska det finnas verifierade underlag som stödjer detta. Regelverket bör utformas så att de gynnar flera olika leverantörer av dessa produkter.

Tillåt reservdelar för redan installerad SF₆-utrustning och utbyggnad av befintlig SF₆-utrustning

Svenska kraftnäts ståndpunkt i denna fråga är i linje med ENTSO-E. Förbudet mot SF₆-produkter och -utrustningar på marknaden bör inte hindra möjligheten att

upphandla reservdelar för underhåll av befintlig utrustning som har en förväntad livslängd på över 50 år. För att säkerställa en säker elförsörjning i Sverige behöver Svenska kraftnät behålla och underhålla vår befintliga SF₆-utrustning tills deras tekniska livslängd har nåtts.

Ta hänsyn till mognaden hos alternativa lösningar och främja inte åtgärder som leder till en mer monopolistisk situation på marknaden

Alla Europeiska TSOer (Transmissionsnätsägare), inklusive Svenska kraftnät, behöver en vis tid för att kunna utvärdera tillförlitlighet och säkerhet av nya produkter. Det behövs även tid för att utveckla interna drifterfarenheter och kunskaper kring hantering av nya produkter. Detta kräver bland annat pilot-installationer vilket i sin tur kräver längre tid i drift (åtminstone 3 år) för att de flesta oförutsedda problem ska visa sig.

Införandet av det föreslagna GWP <10-kravet bromsar utvecklingen samtidigt som det för närvarande eliminerar 2 av 3 stora tillverkare av högspänningsutrustning. I dagsläget finns endast en känd aktör som har ett alternativ med GWP <10 under utveckling. Detta leder till en monopolistisk situation för alla europeiska TSO:er inklusive Svenska kraftnät och strider mot intentionen i EU:s konkurrenslagstiftning.

Att bibehålla GWP <2000-gränsen skulle ge Svenska kraftnät och övrig europeiska TSO:er den bredaste tillgången av tillgängliga alternativ till SF₆, vilket möjliggör den snabbaste övergången till utfasning av SF₆.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av primärapparatspecialister Davor Kralj och Andres Sandoval med Enhetschef Camilla Rudin, och miljöspecialist Wen Lu. I ärendets handläggning har även Anna-Åsa Hellström, Chef Nätteknik deltagit.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe